

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven til utslipp fra landbasert pilotanlegg for akvakultur på Hausvik, Lyngdal

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 3 til og med side 15.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Ocean Farm Holding AS
Beliggenhet/gateadresse	Danefjellveien 20
Postadresse	4550 FARSUND
Kommune og fylke	Farsund, Agder
Org. nummer (bedrift)	821035252
Lokalisering av anlegg	UTM sone 32, øst: 387856, nord: 6447296
NACE-kode og bransje	62.020 - Konsulentvirksomhet tilknyttet informasjonsteknologi

Anleggsdata

Lokalitet og lokalitetsnr. ¹	Hausvik, lokalitetsnr. settes inn etter at konsesjon er gitt fra FK.
Kommune:	Lyngdal kommune (Vest-Agder)
UTM-koordinater anlegg:	X: 0381028, Y: 6436027 (EUREF89/WGS84 UTM sone 32)

¹ Jf. Akvakulturregisteret: <https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Registre-og-skjema/akvakulturregisteret>

UTM-koordinater utslipp:	X: 0380896, Y: 6436056
Anleggstype:	Landbasert laksefiskproduksjon - pilotanlegg
Ramme:	Årlig produksjon av inntil 40 tonn biomasse.
Arter:	Laks (<i>Salmo salar</i>) og ørret (<i>Salmo trutta</i>)

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer
2021.0955.T	4225.0113.01

Tillatelse gitt: 01.11.2021	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Ingunn Løvdal miljøverndirektør Miljøvernnavdelingen		Bjørn Stokke senioringeniør Miljøvernnavdelingen

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt og beskrivelse av endring

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder utslipp fra landbasert oppdrettsproduksjon av laks (*Salmo salar*) på lokaliteten Hausvik. Produksjonsrammen er 40 tonn biomasse per år.

Tillatelsen gjelder fra det tidspunkt anlegget har fått tillatelse etter akvakulturloven fra Agder fylkeskommune. Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal virksomheten sende Statsforvalteren en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen eller trekke den tilbake.

Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 14. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 14.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal bedriften gi melding til forurensningsmyndigheten om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

Hvis bedriften ønsker å endre utslippspunkter som er fastlagt i tillatelsens vilkår 3.2, må den søke om tillatelse til dette. Der utslippspunkt ikke er fastlagt i tillatelsens vilkår 3.2, må bedriften avklare med forurensningsmyndigheten om en ønsket endring av utslippspunkt krever tillatelse og eventuelt også spredningsberegninger.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 11.6.

2.7 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Virksomheten skal ha en driftsansvarlig ved anlegget som skal sørge for at det etableres internkontroll tilpasset det konkrete anlegget, jf. internkontrollforskriften § 4. Virksomheten skal systematisk overvåke og gjennomgå internkontrollen, jf. internkontrollforskriften § 5 pkt. 8.

Kravet til internkontroll innebærer blant annet at virksomheten til enhver tid skal ha oversikt over alle aktiviteter ved anlegget som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold ved anlegget, se også pkt. 11.1. De som arbeider på anlegget skal ha nødvendig kunnskap om

² Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

mulige utslipp, og må arbeide aktivt gjennom egenkontroll for å hindre skade eller ulempe for miljøet, og forebygge at utslipp ikke skjer.

Virksomheten skal sette miljømål for anleggets påvirkning på ytre miljø, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 4. Miljømålene skal være målbare, konkrete og tilpasset det aktuelle anlegget. Målene skal dokumenteres skriftlig og gjøres kjent for de ansatte³.

Eksempler på ytre miljømål for anleggets påvirkning kan være fôrfaktor⁴, avfallsmengder, energiforbruk, kjemikaliemengder, legemidler, vedlikeholds- og utskiftningsfrekvens for utslippsrelatert utstyr m.m.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 11.1.

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

3.1.1 Utslipp fra punktkilder

Samlet årlig utslipp av rensed avløpsvann til sjø fra akvakulturproduksjonen ved full utnyttelse av produksjonsrammen skal være under følgende utslippsgrenser:

Tabell 3-1: Grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger eller beregninger, jf. punkt 11.1

Komponent	Utslippsgrenser			Gjelder fra
	Korttidsgrense* Midlingstid: 1 mnd	Langtidsgrense Midlingstid: 1 år	Spesifikt utslipp** Midlingstid: 1 år	
Total nitrogen (tot-N)	ikke fastsatt	0,97 tonn/år	25 kg/tonn fisk	01.11.2021
Total fosfor (tot-P)	ikke fastsatt	0,12 tonn/år	3,0 kg/tonn fisk	01.11.2021
Total organisk karbon (TOC)	ikke fastsatt	0,91 tonn/år	22,8 kg/tonn fisk	01.11.2021

Utslippene til vann skal reduseres i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig. Konstruksjon og drift av anlegget må være slik at avfallsmengden reduseres i størst mulig grad.

3.1.2 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp fra produksjonsanlegg eller uteareal, for eksempel avrenning fra lagerområde og område for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal avgrensast mest

³ Jf. internkontrollforskriften § 5 tredje ledd og første ledd pkt. 1-3

⁴ Fôrfaktor er forholdet mellom det totale fôrforbruket og den totale produserte biomassen gjennom en produksjonssyklus

mogleg. Avrenning av overflatevatn frå verksemda sine uteareal skal handterast slik at det ikkje kan føre til skade eller ulempe for miljøet.

3.2 Utslippsreducerende tiltak

3.2.1 Vannforbruk

Forbruket av vann skal i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig tilpassast anlegget sitt faktiske behov i produksjonen og en størst mulig renseseffektivitet i rensenanlegget. Overforbruk av vann skal ikkje forekomme.

3.2.2 Fôrspill

Ved fôring av fisk skal tap og spill av fôr reduserast mest mogleg. Fisk skal ikkje overfôrast, eller fôrast på ein måte som kan medføre skader eller ulemper for det ytre miljøet.

Ved *forhøyet fôrforbruk*, skal årsakene til dette kartleggast og nødvendige tiltak settast i verk i den hensikt å bringe fôrforbruket på neste utsett ned. Forhøyet fôrforbruk definerast her som at forholdet mellom totalt fôrforbruk for ein produksjonssyklus og total biomasse produsert overstiger 1,1. Virksomheten skal ha skriftlege rutiner som sikrer ein utfôring i den daglege driften som minimaliserer utslipp. Forhøyet fôrforbruk skal journalførast, med beskrivelse av årsak og iverksatte tiltak. Virksomheten skal ha skriftlege rutiner som sikrer ein utfôring i den daglege driften som minimaliserer utslipp. Forhøyet fôrforbruk skal journalførast, med beskrivelse av årsak og iverksatte tiltak.

3.2.3 Utslippssted for prosessavløp

Avløpsvannet skal førast ut i resipienten med dykket utslipp på ca. 30 m. Utslippestedet skal ledest ut på ein slik måte at innblanding i vannmassene blir best mogleg. Ved plassering må det tas hensyn til strøm- og bunnforhold for å sikre minst mogleg negative effekter på resipienten. Det vesentligste av avløpsvannet skal ikkje nå overflaten om sommeren og forurenset vann skal ikkje bli ført inn til strandsonen.

Statsforvalteren skal ha melding om utslippspunktets nøyaktige posisjon, dersom dette ikkje er oversendt i forbindelse med søknaden.

3.2.4 Legemidler og kjemikalier

Anvendelse og utslipp av legemidler og miljøskadelige kjemikalier som insekticider, desinfeksjonsmidler mm skal skje i samsvar med gjeldende regelverk/retningslinjer fra myndighetene. Ved bruk av legemidler og miljøskadelige kjemikalier skal det visast særleg aktsomhet, slik at utslippene til og eventuell skade på det omkringliggende miljø søkast redusert til et minimum. Det gjøres samtidig oppmerksom på substitusjonsplikten som fremgår av punkt 6 i denne tillatelsen.

3.2.5 Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra virksomhetens utearealer skal handterast slik at det ikkje medfører skade på miljøet.

3.2.6 Sikring mot avløp

Anlegget skal være sikret mot rømming og utslipp av oppdrettsorganismer og dets livsstadier.

3.3 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra bedriften.

4 Lys og lukt

Driften og installasjonenes utforming skal ikke medføre urimelige lys- og luktulemper for omgivelsene.

Vilkåret er ikke til hinder for bruk av produksjonslys, men fordrer en bruk som ikke er til unødig ulempe for omgivelsene.

Aktiviteter som for eksempel fôrlagring, håndtering av avfall, samt annen virksomhet ved anlegget skal foregå slik at det ikke fører til luktulemper av betydning for naboer eller andre.

5 Grunnforurensning

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann.

Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensete sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2⁵, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

⁵ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

6 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikaliens helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.7 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁶

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁷ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

Legemidler og kjemikalier skal lagres forsvarlig. Lagringen skal innrettes slik at spill ved uhell eller lignende blir samlet opp.

7 Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtryknivå ved mest støyutsatte fasade:

Mandag-fredag	Kveld mandag-fredag	Lørdag	Søn-/helligdager	Natt	Natt
55 L_{den}	50 $L_{evening}$	50 L_{den}	50 L_{den}	45 L_{night}	60 L_{AFmax}

L_{den} angir A-veiet gjennomsnittsnivå for døgn (dag-kveld-natt / day-evening-night) med straffetillegg på 5 dB på kveld og 10 dB på natt.

$L_{evening}$ er A-veiet ekvivalentnivå for kveldsperioden kl. 19-23.

L_{night} er A-veiet ekvivalentnivå for 8-timersperioden fra kl. 23-07.

L_{AFmax} , som er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

⁶ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

⁷ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra bedriftsområdet er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensene trådte i kraft.

8 Energi

8.1 Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i bedriften for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår 2.7. og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. pkt. 11.5.

9 Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. For materiale som utnyttes som biprodukt, skal det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i bedriften, skal primært søkes ombrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig eller medfører urimelig kostnad, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt mulig gjenvinnes på annen måte.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.⁸

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

9.2 Håndtering av avfall

9.2.1 Generelle krav til håndtering

All håndtering av avfall skal foregå slik at det ikke medfører avrenning til grunn eller overflatevann. Sjenerende støving skal unngås. Farlig avfall skal ikke lagres lenger enn 12 måneder.

I tillegg gjelder følgende:

- a. All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. punkt 2.7 Internkontroll og pkt. 13.3 – 13.5 om beredskap.
- b. Bedriften skal ha kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer avfall er lagret.
- c. Avfallslager skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang. Lagret farlig avfall skal ha forsvarlig tilsyn. Lagret avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret.
- d. Avfall som ved sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelsen av farlige stoffer, skal lagres med nødvendig avstand.
- e. Alt farlig avfall, uavhengig av mengde, skal lagres innendørs og på tett dekke⁹ med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan godtas dersom bedriften kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.
- f. Ubenyttede rester av legemidler og kjemikalier, for eksempel medisinfôr, antibiotika, biocider og andre miljøfarlige stoffer, inkludert emballasje; må samles opp, behandles og lagres separat slik at ikke annet avfall blir kontaminert og som vanskeliggjør for gjenbruk. Det samme gjelder for ensilasje, fôrrester og slam/ekskremitter som inneholder legemiddel- eller kjemikalierester. Lageret for antibiotikaholdig død fisk og annet antibiotikaholdig avfall eller slam skal ha nok kapasitet, både til vanlig drift og ved sykdomsutbrudd. Avfallet skal leveres tilbake til produsent eller annen godkjent mottaker for farlig avfall¹⁰.
- g. For visse typer tanklagring gjelder forurensningsforskriften kapittel 18. Lagertanker for flytende avfall som er større enn 2.000 liter skal ha oppsamlingsvolum tilsvarende

⁸ Se blant annet avfallsforskriften av 1.6.2004 nr 930 og kapittel 18 i forurensningsforskriften av 1.6.2004 nr 931.

⁹ Med tett dekke menes fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle materialer/avfallstyper.

¹⁰ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004 nr. 930 kapittel 11

tankens volum. Lagret farlig avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret, og skal ikke blandes sammen med annet avfall. Lageret skal også være sikret mot avdamping av forurensende stoffer til luft.

9.2.2 Håndtering av produksjonsavfall og slam

Død fisk, fôrrester, slam, fett o.l. skal håndteres slik at det ikke oppstår forurensningsmessige ulemper. Oppdrettsanlegget skal ha beredskap for å håndtere massiv død av fisk.

Brenning, nedgraving, dumping i sjø, på fyllplass eller annet sted av slam, død fisk, fiskerester eller annet produksjonsavfall er ikke tillatt.

Avfallet skal behandles slik at det i størst mulig grad kan utnyttes. Oppsamlet død fisk skal konserveres straks ved ensilering, frysing e.l. og føres til eget lager. Ved ensilering skal fisken kvernes. Ensilasjetanker skal være forsvarlig sikret mot utslipp til miljøet.

Avfallet skal leveres videre til lovlig mottak, jf. forurensningslovens § 32 om håndtering av næringsavfall, både ved utnyttelse av avfallet som en råvare i annen produksjon, eller videre avfallshåndtering.

10 Deponi for eget avfall

Virksomheten skal ikke ha deponi for eget avfall.

11 Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten

11.1 Kartlegging av utslipp

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til ytre miljø. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll (punkt 11.4).

11.2 Utslippskontroll

Bedriften skal kontrollere og dokumentere utslippene til vann ved å gjennomføre målinger og/eller beregninger. I dette inngår eventuelle målinger av volum/mengde, prøvetaking, analyser og beregninger.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i: tabell 3-1 under punkt 3.1.1 i tillatelsen.
- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i forskrift
- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten

Virksomheten skal årlig gjøre en faglig grunnlagt vurdering av sine utslipp til vann og rapportere dette i tråd med punkt 11.5. Beregninger av årlige utslipp regulert i tabell 3-1 skal være baserte på fôrforbruk, biologisk produksjon av fisk og produksjon av slam. Det skal gjøres målinger eller beregninger av mengdene av avløpsvann og produsert slam, og analyser av innholdet av nitrogen (tot-N), fosfor (tot-P) og organisk stoff (TOC) i slammet, jf. vilkårene under punkt 3.

For utslipp til luft og støy må målinger eller beregninger gjennomføres ved behov eller etter særskilt krav fra Statsforvaltaren.

11.3 Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.
- delta i sammenlignende laboratorieprøving (SLP) og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium for de parameterne som er regulert gjennom presise grenseverdier, når bedriften selv analyserer.
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver. Denne vurderingen skal utføres av fagkyndig tredjepart.
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr

11.4 Program for utslippskontroll

Bedriften skal utarbeide måleprogram for kontroll med utslipp av rapporteringspliktige komponenter innen akvakulturanlegget idriftsettes.

Når anlegget er igangsatt må det også gjennomføres målinger av andre relevante komponenter i utslippet fra bedriften, og dette må inngå i måleprogrammet.

Programmet for utslippskontroll skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal bedriften redegjøre for de kartlagte utslippene (punkt 11.1), gjennomføringen av utslippskontrollen (punkt 11.2) og kvalitetssikring av målingene (punkt 11.3).

Programmet for utslippskontroll skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippstrømmer, volum og innhold, til luft og vann

- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling – prøvetaking – analyse – beregning) for hver strøm og komponent
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)
- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse
- hvis aktuelt, en begrunnelse for valgt frekvens for deltagelse i SLP og/eller verifisering av analyser med et akkreditert laboratorium
- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

Virksomheten må også utarbeide et program for å overvåke spredning av utslippet fra anlegget i sjøen på en hensiktsmessig måte. Hensikten med denne overvåkingen er å undersøke spredningen av utslippet fra anlegget i fjorden og de omkringliggende sjøområdene.

Program for utslippskontroll og overvåkning av spredning skal sendes forurensningsmyndigheten innen anlegget settes i drift.

11.5 Rapportering til Statsforvalteren

Innen 1. mars hvert år skal virksomheten rapportere miljødata og eventuelle avvik for året før til Statsforvalteren. Miljødata omfatter blant annet produksjonsmengder, fôrforbruk, slammengder, resultat av analyser av innholdet av fosfor, nitrogen og karbon i slammet og andre resultater fra utslippskontrollen, oppnådd rensegrad, avfallsmengder og energiforbruk. Rapporteringa skal så langt som mulig skje i samsvar med Miljødirektoratets veiledning til virksomhetenes egenkontrollrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

For utslipp av stoffer der utslippsavgrensninger ikke er fastsatt med presise grenseverdier i punkt 3.1 og 4.1, vil Statsforvalteren ved gjennomgang av egenkontrollrapportene vurdere behovet for å fastsette mer presise, og eventuelt strengere grenser.

Virksomheten skal sammen med den årlige egenkontrollrapporten sende Statsforvaltaren en rapport om tall på luktklagar og tall på lukthendelser ved virksomheten det siste året. Det skal gjøres greie for årsaken til de enkelte lukthendelsene og/eller luktklagene, og eventuelle tiltak som er gjennomført for å avgrense eller stanse utslippet.

Virksomheten skal årlig rapportere et avfallsregnskap som viser en oversikt over alt avfall som er dannet ved anlegget, lagret, behandlet og/eller sendt videre.

11.6 Journalføring og miljøinformasjon

Virksomheten skal ha kunnskap om miljøpåvirkning fra egen aktivitet og oversikt over annen relevant miljøinformasjon¹¹.

Bedriften skal registrere og journalføre følgende data:

- Fiskemengde, månedlig biomasse, årsproduksjon av fisk
- Fôrtype, fôrforbruk, fôrfaktor
- Mengde rømt fisk
- Mengde død fisk
- Avfallstyper, mengder og disponeringsmåte
- Bruk av legemidler og kjemikalier, type og forbruk
- Mengden oppsamlet slam, med og uten legemidler, leveringssted og disponeringsmåte

Journalen må oppbevares på anlegget i minst 5 år og være tilgjengelig ved kontroll.

Digital versjon av virksomhetens kartgrunnlag for lokaliteten og influensområdet skal være tilgjengelig for Statsforvalteren ved behov.

Ved kartlegging av marint biologisk mangfold i influensområdet til anlegget skal virksomheten sørge for at rådata, filmer og bilder lagres digitalt. Disse skal være tilgjengelig for myndighetenes bruk ved fremtidig kartlegging eller overvåking av sjøbunnen.

12 Undersøkelser og utredninger – miljøtilstand og resipientovervåking

12.1 Krav til miljøtilstand

Utslippene skal ikke endre miljøtilstanden i resipienten på en uakseptabel måte.

- Utslipp fra akvakultur skal ikke føre til at organisk avfall akkumulerer over tid eller at gravende bunndyr ikke kan leve under eller i nærsonen til produksjonsenheter i sjøvann eller ved utslippspunkt i sjø fra akvakultur på land.
- Strandsonen i nærheten av utslippet skal ikke være synlig påvirket av utslipp eller annen forurensning fra akvakultur.
- Miljøtilstanden i resipienten skal ikke være dårligere enn tilstandsklasse II (*god*) for dypvann, bløtbunnsfauna og sediment slik veileder 02:2018 *Klassifisering av miljøtilstand i vann*¹² beskriver.
- Virksomheten skal ikke svekke den økologiske funksjonen til viktige marine naturtyper i influensområdet.
- Virksomheten skal ikke føre til forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, jf. vannforskriften.

¹¹ Jf. miljøinformasjonsloven

¹² Veileder 02:2018 Klassifisering av miljøtilstand i vann - Økologisk og kjemisk klassifikasjonssystem for kystvann, grunnvann, innsjøer og elver, eller senere utgaver. Utgitt av Direktoratgruppen for gjennomføring av vanddirektivet.

Det skal foretas jevnlig, risikobasert miljøovervåking for å dokumentere at kravene til miljøtilstand overholdes.

12.2 Krav til miljøovervåking i resipienten

Virksomheten skal overvåke sin påvirkning av resipienten etter en risikobasert overvåkningsplan. Prøvetaking, analyser og faglige vurderinger skal utføres etter etablerte standarder og utføres av en kompetent uavhengig instans. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingspunkter etableres på steder som best mulig kartlegger virksomhetens påvirkning.

Overvåkingen skal som et minimum omfatte undersøkelsene som er spesifiserte nedenfor under pkt. 12.2.1 – 12.2.3. Overvåking skal i størst mulig grad være i henhold til vannforskriften og dens veileder for klassifisering av miljøtilstanden i vann.¹³

Virksomheten skal vurdere om disse miljøundersøkelsene dekker miljøpåvirkningen eller om det er behov for andre miljøundersøkelser i tillegg. Utslipp fra legemiddelbehandlinger ved anlegget og innhold av fremmedstoff i fôret skal inngå i denne vurderingen. Virksomheten må selv igangsette tilleggsundersøkelser ved mistanke om at de pålagte miljøundersøkelsene ikke fanger opp den reelle påvirkningen på miljøet.

Første resipientundersøkelse skal gjennomføres innen 2 år etter at produksjonen har startet opp. Et overvåkingsprogram med plan for undersøkelsene som virksomheten planlegger å gjøre, skal sendes inn til Statsforvaltaren for vurdering senest 3 måneder før undersøkelsen blir gjennomført. Overvåkingsprogrammet skal sendes inn for ny vurdering ved eventuelle endringer i programmet.

Overvåkingen skal gjennomføres av fagkyndig, uavhengig konsulent i samsvar med overvåkingsprogrammet. Det skal gjøres resipientundersøkelse hvert 4. år.

12.2.1 Undersøkelser i vannsøylen og på sjøbunnen

Det settes krav om overvåking ved utslippspunktet. Virksomheten skal sørge for at det blir gjennomført trendbasert overvåking av miljøtilstanden i sedimentene og på sjøbunnen ved utslippspunktet.

Overvåkingen skal skje på faste overvåkingspunkter. Aktuelle parametere kan være sedimentkvalitet, sedimentkjemi inklusive sink, vannkjemi (tot-N, tot-P) og klorofyll.

Miljøundersøkelse som omtalt skal gjøres før oppstart og deretter hvert fjerde år.

¹³ <https://www.vannportalen.no/veiledere>

Virksomheten plikter å gjennomføre granskinger eller overvåking dersom Statsforvalteren finner dette er nødvendig for å kartlegge anlegget sin forurensningseffekt på resipienten, jf. forurensningsloven § 51. Virksomheten kan også bli pålagt å betale en forholdsmessig del av kostnadene ved en felles resipientundersøkelse sammen med andre virksomheter med utslipp i området.

12.2.2 Kjemisk tilstand

Vi setter samtidig krav om overvåking av kjemisk tilstand i utslippsområde dersom det skal brukes legemidler/kjemikalier. Frekvens/videre behov vil vurderes etter standard for sedimentprøvetaking i sjø (NS-EN ISO 5667-19), samt klassifiseringsveilederen 02:2018 og Miljødirektoratets veileder M608/2016.

Frekvens: Denne undersøkelsen skal utføres før tillatelsen tas i bruk og når det har blitt full produksjon på anlegget. Videre gjennomføres undersøkelsen ett år etter.

12.2.3 Strandsoneundersøkelse

Virksomheten skal sørge for at det årlig blir gjennomført en enkel befaringsundersøkelse av utsatt strandsone for å avdekke om den er synlig påvirket av avfall eller forurensning fra anlegget. All miljøpåvirkning som kan tilskrives virksomheten skal dokumenteres med tekst og bilder.

12.3 Tiltak ved uakseptabel miljøtilstand

Ved uakseptabel miljøtilstand, eller ved en registrert utvikling mot uakseptabel miljøtilstand i resipienten, jf. vilkår pkt 12.1, skal årsakene kartlegges og tiltak iverksettes.

Resultater av alle typer undersøkelser av miljøtilstand skal gjennom internkontrollen inngå som grunnlag for anleggets egne vurderinger av om driften er miljømessig forsvarlig.

12.4 Rapportering til Statsforvalteren og registrering i Vannmiljø

Resultater fra overvåking av miljøtilstanden skal rapporteres til Statsforvalteren fortløpende, på elektronisk form. Der det er mulig skal miljødata i tillegg leveres elektronisk på standardisert rapportformat til databasen «Vannmiljø». Rapporteringsformater og kodeverk er tilgjengelig på en egen nettside: <https://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no/>

13 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

13.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- eller miljøskader inne

på bedriftens område eller utenfor. Ved endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom etc og fremtidige klimaendringer.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

13.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere miljørisikoen. Dette gjelder både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

13.3 Beredskapsanalyse

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften utarbeide en beredskapsanalyse for den eventuelle restrisiko som gjenstår etter at forebyggende tiltak er iverksatt. For hver av hendelsene som er identifisert i miljørisikoanalysen skal bedriften utarbeide og begrunne

- a. organisering av beredskapen
- b. nødvendig beredskapsutstyr
- c. nødvendig mannskap
- d. responstid

Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til risiko for akutt forurensning.

13.4 Beredskapsplan

Miljørisikoanalyse, beredskapsanalyse, forebyggende tiltak og beredskapsetablering skal dokumenteres i en beredskapsplan som er en del av bedriftens internkontrolldokumentasjon.

Beredskapsplanen skal som et minimum beskrive den etablerte beredskapens organisering, bemanning, innsatsutstyr og personlig utstyr og angi innsatsplaner for dimensjonerende scenarier.

Beredskapsplanen skal holdes oppdatert og kunne fremvises ved behov.

13.5 Beredskapsetablering

Basert på beredskapsplanen skal det etableres en beredskapsorganisasjon med mannskap og nødvendig utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for de potensielle hendelsene som er vurdert å utgjøre størst miljørisiko.

13.6 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift¹⁴. Bedriften skal også så snart som mulig underrette forurensningsmyndigheten i slike tilfeller.

14 Eierskifte, omdanning m.v.

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes forurensningsmyndigheten så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet. Dette gjelder også navneendringer for virksomheten.

15 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til forurensningsmyndigheten.

Forurensningsmyndigheten kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Forurensningsmyndigheten kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at fisk, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift¹⁵. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til forurensningsmyndigheten innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til forurensningsmyndigheten i god tid før start er planlagt.

16 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

¹⁴ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

¹⁵ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorbenzen	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbi
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butyfenol	4-t-BP

Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
--	-----

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A	BPA
-------------------	-----

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350